

INTERNATIONALE DAG VAN DE LERAAR

Op 5 oktober was het de Internationale Dag van de Leraar. Unesco¹ nam daarvoor het initiatief in 1994. Daarmee wil de organisatie het werk van de leraar in de kijker plaatsen en internationale normen voor het beroep van leraar bevorderen. Elke leraar moet kunnen beschikken over een kwalitatief goede opleiding en aanspraak kunnen maken op voortdurende professionele ontwikkeling. Unesco pleit er ook voor dat de leraar bescherming krijgt in zijn rechten.

Wereldlerarendag herdenkt de verjaardag van de goedkeuring van de IAO²/Unesco-aanbeveling van 1966 over de status van leraren. Die aanbeveling legt benchmarks vast rond de rechten en verantwoordelijkheden van leerkrachten en bepaalt normen voor hun initiële voorbereiding en vervolgopleiding, werving, werkgelegenheid en onderwijs- en leeromstandigheden. De aanbeveling over de status van het onderwijzend personeel in het hoger onderwijs werd in 1997 aangenomen als aanvulling op de aanbeveling van 1966 en omvat ook het onderwijzend en onderzoekspersoneel in het hoger onderwijs. Wereldlerarendag wordt georganiseerd in samenwerking met Unicef³, de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en Education International (EI).

Dag van het Onderwijs

COC onderschrijft deze visie en wil de leraar daarom mee in de kijker zetten en bedanken voor de rol die hij op een gedreven manier en vol enthousiasme dagelijks vervult. Maar een goed draaiend onderwijsteam steunt op veel verschillende medewerkers. Naast de leraren zijn er ook het ondersteunend personeel, directies, docenten, coördinatoren, onderhoudspersoneel, CLB's ... Daarom spreekt COC liever over de Dag van het Onderwijs. Het hele team mag toch minstens één keer per jaar in een positief daglicht geplaatst worden. Uiteraard gebeurt dat liever nog elke dag.

COVID-19

De COVID-19-pandemie brengt ongetwijfeld extra uitdagingen met zich mee voor onderwijssystemen over de hele wereld. Het is niet overdreven om te zeggen dat de wereld zich op een kruispunt bevindt. Daarom moeten we nu meer dan ooit samenwerken met leraren om het recht op onderwijs te beschermen.

In 2020 viert Wereldlerarendag leraren met het thema 'Leraren: leiding geven in crisis, de toekomst opnieuw bedenken'. De dag biedt de gelegenheid om het lerarenberoep wereldwijd te vieren en de balans op te maken van de prestaties. Daarnaast vestigt Wereldlerarendag de aandacht op de stemmen van leraren. Zij staan centraal en spannen zich in om de wereldwijde onderwijsdoelstelling om niemand achter te laten, te bereiken.

COC vraagt dan ook dat die balans eerlijk wordt opgemaakt en om daarin de stem van het personeel te erkennen. Want ook over oplossingen voor mogelijk vastgestelde problemen moet nog een woordje worden gepraat. Welke didactische werkvormen bijvoorbeeld zijn nu efficiënt of minder efficiënt? Laten we het kind niet met het badwater weggooien en doen alsof wat we vroeger deden niet goed is, omdat het niet meer van deze tijd is!

Afstandsleren bijvoorbeeld kan een meerwaarde bieden, maar kent ongetwijfeld ook zijn grenzen⁴. Daarom moet volgens COC een kader worden vastgelegd waarbinnen afstandsleren mogelijk wordt.

Lerarentekort

Unesco, Unicef, UNDP⁵, IAO en Education International legden vorig jaar naar aanleiding van de Internationale Dag van de Leraar een gemeenschappelijke verklaring af: het recht op onderwijs betekent het recht op een gekwalificeerde leraar! De organisaties riepen overheden over heel de wereld op om te investeren, niet alleen in onderwijs, maar zeker ook in degelijk opgeleide leraars. Zij wezen op het wereldwijde lerarentekort en in hun gemeenschappelijke verklaring zeggen zij letterlijk: 'Om aan de vraag naar nieuwe leraars te voldoen, werven onderwijsautoriteiten vaak mensen aan met weinig of geen lerarenopleiding of leggen zij de onderwijslat lager. Soms wordt aan leraars ook gevraagd vakken te geven waarvoor zij niet zijn opgeleid. In armere landen wordt het lerarentekort opgelost door de klasgroepen groter te maken met een verwoestende impact op de onderwijskwaliteit en de taakbelasting van de leraar.' Die noodkreet blijft meer dan ooit actueel. Weldra zal COC met een actieplan komen, waarin we knelpunten oplist en concrete voorstellen doet.

Bedankt

COC wenst elk personeelslid dat in of voor onderwijs werkt een mooie 'Dag van het Onderwijs' toe. Bedankt om je dag na dag in te zetten. Want voor wat jullie elke dag verwezenlijken, verdienen jullie een pluim. We hopen dat je die ook krijgt van leerlingen, cursisten, studenten, schoolbesturen, directies en ouders. COC blijft oog hebben voor je arbeidsomstandigheden, zodat de hoge scores die jullie behalen met het Vlaamse onderwijs ook in de toekomst verder kunnen blijven gehaald worden. Want dat is niet vanzelfsprekend en zelfs regelmatig een reden tot bezorgdheid. Jullie maken de vormende opdracht van onderwijs mee waar. En dat mag en kan men niet negeren. Van harte.

Koen Van Kerkhoven

1. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
2. Internationale Arbeidsorganisatie
3. United Nations International Children's Fund
4. Zie artikel 'In gesprek met de minister', vanaf pagina 8.
5. United Nations Development Programme